

Sygnatura akt XI GC 1661/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 30 stycznia 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Mariusz Zawicki

Protokolant: Angelika Sykut

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2020 r. w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna w W.

przeciwko Z. M.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 73 179,65 zł (siedemdziesiąt trzy tysiące sto siedemdziesiąt dziewięć zł sześćdziesiąt pięć gr) wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie naliczonymi od zaległego kapitału w wysokości stopy procentowej równej czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...), lecz nie więcej niż dwukrotność wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie liczonymi od kwoty 66 680,04 zł od dnia 20 kwietnia 2018 roku;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6 332 zł (sześć tysięcy trzysta trzydzieści dwa zł) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: XI GC 1661/19

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym

UZASADNIENIE

Powód (...) spółka akcyjna w W. złożył pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym przeciwko Z. M.. Zażądało zapłaty kwoty 73.179,65 złotych wraz z odpowiednimi odsetkami. Wniesiono również o zasądzenie od pozwanego, na rzecz powoda, kosztów procesu.

W uzasadnieniu pisma wskazano, że strony zawarły umowę kredytu. Pismem z dnia 31 stycznia 2018 roku bank wypowiedział umowę, wezwał kredytobiorcę do zapłaty. Na dzień złożenia pozwu zadłużenie wynosiło 73.179,65.

W sprawie wydano nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym (karta 26).

Pozwany złożył zarzuty od nakazu zapłaty (karta 30). Wniósł o uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda, na rzecz pozwanego, kosztów procesu.

Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, co do wysokości. Zakwestionował aby miał jakiegokolwiek wymagalne zadłużenie wobec powoda.

Pozwany wskazał, że zawierał szereg umów i nie jest w stanie obecnie stwierdzić czy zawierał umowę kredytową z powodem.

Pozwany wskazał, że powód nie wykazał, iż pozwany otrzymał jakiegokolwiek pieniądze od powoda tytułem kredytu.

Pozwany wskazał, że nie zawierał żadnej umowy w W..

Pozwany kwestionował czytelność dokumenty wypowiedzenia umowy, wskazał, że nie jemu doręczono dokument wypowiedzenia.

Pozwany wskazał, że nie podpisano załączników do umowy.

Pozwany wskazał, że powód nie wykazał jak związek ma(...) bank (...).

Dalej pozwany kwestionował moc dowodową wyciągu z ksiąg rachunkowych banku. Pozwany podpierał się licznym orzecznictwem, w tym orzeczeniem Sądu Rejonowego w Piszcu.

Pozwany wskazał na niedopuszczalność warunkowego oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy.

W piśmie z dnia 27 września 2018 roku (karta 53) powód odniósł się do zarzutów pozwanego. Podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Na rozprawie w dniu 7 marca 2019 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie, pozwany powołał się na naruszenie przepisu art. 75 c ustawy Prawo bankowe.

Przewodniczący zwrócił uwagę stronom, że sądowi wiadomym jest przynajmniej o trzech sprawach z powództwa banków przeciwko Z. (...) z tytułu niespłaconych przez pozwanego kredytów.

W sprawie wydano wyrok w dniu 14 marca 2019 roku.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2019 roku na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw postanowiono uchylić wyrok z dnia 14 marca 2019 roku i rozpoznać sprawę ponownie z pominięciem przepisów o postępowaniu nakazowym.

W toku postępowania stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 maja 2013 roku (...) w W. zawarł z radcą prawnym (obecnie adwokatem) Z. M. umowę (...) Kredyt numer (...). Przyznana kwota kredytu łącznie z finansowanym kosztem prowizji przygotowawczej ubezpieczenia spłaty kredytu wynosiła 118.383,30 złotych. Umowa zawarta została na okres do dnia 10 maja 2021 roku. Strony umówiły się na zmienne oprocentowanie kredytu będące sumą stopy bazowej (...) i marży banku, marża była stała w okresie kredytowania i wynosiła 8,65 punktu procentowego a na dzień zawarcia umowy oprocentowanie wynosiło 11,80% w skali roku. Prowizje i opłaty miały być pobierane zgodnie z tabelą prowizji i opłat. Uruchomienie kredytu nastąpiło w formie przelewu na rachunek wskazany przez kredytobiorcę.

Dowód:

- umowa, karta 13 – 14v;

- załącznik, karta 15;

- regulamin, karta 16 – 16v;

- tabela oprocentowania, karta 17;

- tabela opłat i prowizji, karta 18 – 19;

Pismem z dnia 14 grudnia 2017 roku, odebrany przez upoważnionego pracownika Z. M. w dniu 21 grudnia 2017 roku bank wypowiedział kontrahentowi umowę kredytu, wezwał do zapłaty kwoty 69.218,69 złotych, wskazując dodatkowo,

że w przypadku uregulowania kwoty 8.115,83 złotych wynikającej z niedotrzymania płatności rat, wypowiedzenie nie będzie wywoływało żadnych skutków.

Dowód:

- wypowiedzenie, karta 20;
- dowód odbioru, karta 21-21v;

Na zadłużenie kredytobiorcy w kwocie 73.179,65 złotych składała się kwota 66.680,04 złotych tytułem niespłaconego kapitału, kwota 2.532,02 złotych tytułem niespłaconych odsetek umownych naliczonych od dnia 11 września 2017 roku do dnia 19 kwietnia 2018 roku, kwota 1.786,80 złotych tytułem opłat i kwota 2.180,79 złotych tytułem odsetek za opóźnienie za okres od dnia 11 września 2017 roku do dnia 19 kwietnia 2018 roku.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg banku, karta 23;
- wyciąg numer 1, karta 60 – 67;
- raport, karta 68-76;
- historia odsetek, karta 77-81;
- raport dekretów, karta 82 – 83;

(...)zmienił nazwę na N. (...) N. (...)jest kontynuatorem (...).

Dowód:

- odpis z KRS, karta 7-12;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne.

W tożsamej sprawie z powództwa banku przeciwko Z. M. również wydano wyrok zasądający a Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem w sprawie VIII Ga 187/19 oddalił apelację pozwanego.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 720 kodeksu cywilnego. Zgodnie z treścią tej normy przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Stosownie do normy art. 721 k.c. dający pożyczkę może odstąpić od umowy i odmówić wydania przedmiotu pożyczki, jeżeli zwrot pożyczki jest wątpliwy z powodu złego stanu majątkowego drugiej strony. Zgodnie z normą art. 723 k.c. jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

Zgodnie z art. 78 ustawy Prawo bankowe do umów pożyczek pieniężnych zawieranych przez bank stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zabezpieczenia spłaty i oprocentowania kredytu. Stosownie do treści art. 69 ust. 1 tej ustawy przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do ust. 2 pkt 10 cytowanego przepisu – umowa powinna w szczególności określać warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Sąd wydał wyrok na podstawie dokumentów w aktach sprawy, którym dał wiarę w całości a których prawdziwości i skuteczności ostatecznie skutecznie nie zaprzeczył pozwany.

O ile budziły wątpliwości pozwanego dokumenty złożone wraz z pozwem, to wraz z pismem z dnia 27 września 2018 roku strona powodowa złożyła dokumenty z których wynika wysokość zadłużenia pozwanego oraz sposób i wysokość obliczenia pozostałych należności objętych pozwem. Dowodom tym pozwany nie zaprzeczył, nie skorzystał z możliwości ustosunkowania się do tych dowodów nie mniej jednak w dalszym ciągu popierał wnioski o oddalenie powództwa a na ostatniej rozprawie wskazał jedynie nowy argument, to jest naruszenia art. 75 c ustawy Prawo bankowe.

Powód wykazał treść łączącej strony umowy (art. 6 k.c.). Pozwany wskazywał, że nie jest w stanie stwierdzić, że zawierał umowę z powodem. Podkreślenia wymaga fakt, że tożsame argumenty pozwany podnosił w sprawie XI GC 1332/18. Na co zwrócono uwagę na ostatniej rozprawie, przeciwko pozwanego toczą się przynajmniej trzy sprawy z powództwa banków z tytułu niespłaconych kredytów i pożyczek.

W ocenie Sądu ogólne zaprzeczenie okoliczności zawarcia umowy nie wywiera skutku procesowego (art. 3 k.p.c.). Nie przełamuje dowodu w postaci umowy załączonej do pozwu. Porównanie podpisu Z. M. pod umową, załącznikiem numer jeden (karta 15) oraz po pełnomocnictwem (karta 44) nie nasuwa wątpliwości sądu co do tego, że pozwany był stroną umowy kredytu na który powołuje się strona powodowa. Pozwany nie podnosił sfalszowania podpisu, czy też dalej idących twierdzeń, które mogłyby być podstawą dokonania innej wersji ustaleń faktycznych.

Sąd stwierdził, że sporna umowa kredytu spełnia wszystkie wymogi formalne przewidziane w art. 69 ustawy Prawo bankowe. Rację ma powód wskazując, że w myśl art. 6 k.c. to pozwany powinien w sposób konstruktywny kwestionować powództwo, bądź wykazywać jego niezasadność, powód zaś nie ma obowiązku przedkładania niezliczonej ilości dowodów na okoliczność zasadności powództwa.

Odnosząc się do prawidłowości, rzetelności, rzeczowości i formalnej poprawności złożonych przez powodowy bank dokumentów, to są one zgodne z art. 7 ust. 2 ustawy Prawo bankowe. Zgodnie z treścią tego przepisu dokumenty związane z czynnościami bankowymi mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli dokumenty te będą w sposób należyty utworzone, utrwalone, przekazane, przechowywane i zabezpieczone. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez banki, spółki tworzone przez banki z innymi podmiotami, a także przedsiębiorstwa pomocniczych usług bankowych.

Pozwany nie przedłożył żadnych dokumentów ani podniósł konstruktywnych argumentów, w której części złożone przez bank dokumenty mijają się z prawdą.

Niewątpliwie, na co wskazuje sama umowa kredytowa, elementem umowy są tabele opłat i prowizji, tabele oprocentowania, regulamin. Strony umówiły się (§ 10 umowy), że bank informuje klienta o zmianach wymienionych załączników przez udostępnienie informacji w placówkach banku zaś jeśli kredytobiorca w terminie 14 dni od dnia wejścia zmiany w życie nie złoży pisemnego oświadczenia o niezaakceptowaniu zmian, zmiany uważa się za przyjęte przez klienta z dniem wejścia ich w życie. Podobną treść zawiera § 12 w Rozdziale XI Regulaminu.

Stąd przyjęć należy, że pozwany temu nie zaprzeczył, że przedłożono dokumenty w ich aktualnym, ostatecznym dla obliczenia należności dochodzonej pozwem, brzmieniu.

Jednocześnie bank wyjaśnił (pismo karta 96v), że załączników o których mowa wyżej kredytobiorca przy zawieraniu umowy kredytu nie podpisuje. A to z uwagi na wspomniany fakt, że postanowienia tych dokumentów podlegają częstej zmianie.

Pozwany odniósł się również do legitymacji czynnej powoda. O ile powodem jest N. (...), to umowę zawierał istotnie inny podmiot (...). Z treści pełnego odpisu KRS (karta 7 – 12) (...) zmienił nazwę na N. (...). N. (...) jest kontynuatorem (...).

Pozwany kwestionował fakt udostępnienia środków kredytowych przez bank. Okoliczność przekazania środków objętych umową wynika z wyciągu (karta 60 i następne). Po przedstawieniu tego dokumentów pozwany nie kwestionował tego dowodu.

Pozwany odnosił się do mocy prawnej wyciągów z ksiąg bankowych. Należy mieć na uwadze, że wyciąg z ksiąg rachunkowych banku podlega ocenie na ogólnych zasadach. Mieć również należy na uwadze, że jest to dokument księgowy i ma znaczenie dowodowe. Nie można przyjąć, że wystawienie takiego dokumentu uniemożliwia dokonanie ustaleń na jego podstawie, tak jakby dokument nie został wystawiony. Pozwany nie odnosi się w sprawie, który z elementów załączonego do pozwu dokumentu nie odpowiada rzeczywistości i dlaczego, czy omyłki dotyczą kwot, czy też dat, albo innych okoliczności właściwych dla ustalenia jego zadłużenia. Nie przedstawia swoich wersji wycieżeń. Przedstawia orzecznictwo sądów, niemniej bez wskazania dokładnego jak to orzecznictwo ma wpływ na niniejsze postępowanie, na ocenę dokumentów załączonych do pozwu. Stanowisko pozwanego nie jest wiarygodne (jak wskazano wyżej, jest nazbyt ogólne w kontekście art. 3 k.p.c.).

Zgodnie z art. 75c ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe - jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

Sąd stoi na stanowisku, że niepouczenie pozwanego – adwokata (wcześniej radcy prawnego) Z. M. o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia nie sprawia, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy. Do chwili zamknięcia rozprawy pozwany, świadomy już (przynajmniej od dnia tej rozprawy) o istnieniu przywołanej instytucji, nie wskazywał, że chciałby z tej instytucji skorzystać. Jak wskazuje jednak T. Czech w artykule Prawa Bankowego ((...)-78) „...gdyby bank naruszył obowiązek wynikający z art. 75c Prawa bankowego i wytoczył przeciwko kredytobiorcy powództwo o zapłatę, sędzę, że nie stanowi to podstawy do oddalenia powództwa. Wierzytelność banku o spłatę zadłużenia jest wymagalna i zaskarżalna. Powinna być zatem uwzględniona przez sąd. W takim przypadku bank może jednak ponosić wobec kredytobiorcy odpowiedzialność odszkodowawczą w reżimie ex contractu (art. 471 i n. k.c.). Ciężar dowodu co do wysokości szkody i adekwatnego związku przyczynowego spoczywa wówczas na kredytobiorcy (art. 6 k.c.).”

Podzielając powyższy pogląd sąd wskazuje, że brak propozycji restrukturyzacji zadłużenia nie wpływa na ważność i skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu, zaś pozwany nie wykazał, że poniósł jakąkolwiek szkodę.

Odnosnie treści samego dokumentu wypowiedzenia, to w istocie zbyt bogate orzecznictwo sądów wskazuje na to aby oświadczenie było jednoznaczne jasne i zrozumiałe.

Tak jest w przedmiotowej sprawie. Nie może zejść z pola widzenia, że adresatem dokumentu jest zawodowy pełnomocnik, prawnik, (wcześniej radca prawny, obecnie adwokat) Z. M.. Mając na uwadze między innymi jego profesję i umiejętności, sąd zakłada, że adresat zrozumiał intencję banku. W każdym razie nie wnosił o wyjaśnienie mu treści tego pisma.

Zdaniem sądu bank wypowiedzeniem z dnia 14 grudnia 2017 roku (karta 20) wypowiedział umowę kredytową u postawił kredyt w stan natychmiastowej wymagalności, właściwie wzywając dłużnika – kredytobiorcę do zapłaty zadłużenia w określonym terminie. Mając na uwadze datę doręczenia pisma, oraz zakresły przez wierzyciela czas, umowa została rozwiązana na dzień 31 stycznia 2018 roku. Do akt załączono dowód odbioru dokumentu, dokument wysłano na adres pozwanego wskazany przy zawieraniu umowy kredytowej, innego adresu pozwany nie podawał. Dokument doręczono na adres prowadzonej przez pozwanego działalności. Zgodnie z art. 133 § 2 k.p.c. dokument doręczono osobie upoważnionej do odbioru korespondencji, przynajmniej na okoliczność tego, że osoba odpisana pod dokumentem nie jest taką osobą, pozwany nie przedstawił.

Brak jest podstaw do przyjęcia, że w wypowiedzeniu zawarto warunek. Zakres wypowiedzenia został precyzyjnie oznaczony. W ocenie sądu możliwe jest zastrzeżenie warunku w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy pożyczki, w taki sposób, jak uczynił to powód. Powód wprowadził warunek potestatywny ze skutkiem rozwiązującym, ponieważ spłata przeterminowanego zadłużenia zależała jedynie od woli kredytobiorcy, a w momencie spłaty nastąpiłoby ustanie skutku prawnego oświadczenia o wypowiedzeniu.

Rozwiązanie zastosowane przez bank w wypowiedzeniu umowy było korzystne dla pozwanego, dawało mu możliwość utrzymania dotychczasowego stosunku prawnego umowy kredytu bez konsekwencji wynikających z wypowiedzenia tej umowy. Takie rozwiązanie nie narusza ani ustawy ani zasad współżycia społecznego. W ocenie sądu dopuszczalne jest dokonanie czynności prawnej, także jednostronnej zawierającej zastrzeżenie, że jej skutek zależy od skorzystania z uprawnienia lub woli wykonującego zobowiązanie a zdarzenie zależne od zachowania strony polegać może na spełnieniu/niespełnieniu świadczenia objętego treścią świadczenia (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 22 marca 2013 roku w sprawie III CZP 85/12). Przyjęcie, że sprzeczne z ustawą jest zastrzeżenie warunku, o którym mowa w piśmie z dnia 14 grudnia 2017 roku (którego poglądu Sąd nie podziela) powodowałoby zgodnie z art. 94 k.c. przyjęcie, że jest on niezastrzeżony, stosowanie do art. 94 k.c. a zatem i z tego punktu widzenia wypowiedzenie umowy jest skuteczne.

Co do zaś wysokości zadłużenia, to jak wskazał to powód w piśmie (karta 53) ich wysokość znajduje pełne oparcie w załącznikach do tego pisma a ich treść nie sprzeciwia się postanowieniom umowy kredytowej. Sposób i zasady obliczania odsetek umownych wynika z wymienionych załączników i samej umowy.

Co do zaświadczenia złożonego na rozprawie (karta 102) nie ma on żadnego znaczenia z uwagi na jego lakoniczną treść oraz wyjaśnienie co oznaczają „koszty działalności”. Co więcej z treści dokumentów złożonych przez bank wynika, że część zadłużenia została przez pozwanego spłacona, stąd niezrozumiałym jest twierdzenie, że pozwany spłacał kredyt, którego nie otrzymał.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O odsetkach orzeczono na podstawie postanowień umowy oraz w myśl art. 481 k.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę w całości zaś na koszty procesu poniesione przez powoda składa się wynagrodzenie pełnomocnika 5.400 złotych, opłata od pełnomocnictwa 17 złotych i opłata od pozwu 915 złotych.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...) (B. S.);
3. (...)